DRAFT MINUTES

Meeting ID	2280
Committee	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Date	22/03/2021
Attendees	Cynghorwyr John C. Morgan (Cadeirydd) Cynghorwyr Bob Summers (Is-gadeirydd) Cynghorwyr Joanne Collins (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Garth Collier (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Martin Cook (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Malcolm Cross (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Gareth A. Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Gareth L. Davies (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Malcolm Day (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Keith Hayden (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Stewart Healy (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Hedley McCarthy (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Lee Parsons (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Keith Pritchard (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr Tim Sharrem (Aelod Pwyllgor) Cynghorwyr John Hill (Guest) Cynghorwyr Julie Holt (Guest) Cynghorwyr Clive Meredith (Guest) Cynghorwyr Amanda Moore (Guest) Cynghorwyr Keri Rowson (Guest) Cynghorwyr Stephen Thomas (Guest) Cynghorwyr Haydn Trollope (Guest) Bernadette Elias (Swyddog) Richard Bridge (Swyddog) Andrea Prosser (Swyddog) Gemma Wasley (Swyddog) Gwasanaethau Democrataidd (Notify) Pob Cynghorydd (Notify) Leeann Turner (Secretary)

Item ID	4409
Item Title	Cyfieithu ar y Pryd
Summary	Nodwyd na dderbyniwyd unrhyw geisiadau ar gyfer y gwasanaeth cyfieithu ar y pryd.

Item ID	4410
Item Title	Ymddiheuriadau

Summary	Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr G. Collier, J. Collins a L. Parsons

Item ID	4411
Item Title	Datganiadau Buddiant a Goddefebau
Summary	Ni adroddwyd unrhyw ddatganiadau buddiant na goddefebau.

Item ID	4413
Item Title	Cofnodion Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i gofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 9 Tachwedd 2021. CYTUNODD y Pwyllgor i gadarnhau'r cofnodion.

Item ID	4562
Item Title	Adroddiad Blynyddol Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Prif Swyddog Interim Masnachol/Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd yn cyflwyno Adroddiad Blynyddol 2020/21 Pennaeth y Gwasanaethau Democrataidd. Cyflwynodd y Prif Swyddog Interim Masnachol yr adroddiad a thynnodd sylw at y prif bwyntiau ynddo. Cyfeiriodd Aelod at y dirprwyon diweddar yng nghyfarfodydd y Pwyllgor Craffu a theimlai y dylai hyn fod wedi bod yn eitem ar Agenda'r Gwasanaethau Democrataidd i'w ystyried cyn gwneud unrhyw ddirprwyon a rhoi esboniad. Dywedodd y Prif Swyddog Interim Masnachol fod defnydd dirprwyon ar gyfer Craffu a Phwyllgorau eraill yn cael ei nodi yng Nghyfansoddiad y Cyngor ac y byddai angen gwneud unrhyw newidiadau drwy'r Gweithgor Cyfansoddiadol. Atebodd yr Aelod fod y Cyfansoddiad yn ddogfen eang. Teimlai fod dirprwyo Aelodau Craffu yn effeithio ar yr adroddiad hwn gan ei fod yn cynnwys presenoldeb Aelod mewn ffurf fer a dywedodd nad oedd yn cynnwys presenoldeb Aelodau Gweithredol. Teimlai fod defnydd dirprwyon mewn Pwyllgorau Craffu yn newid sydyn a theimlai y dylid cael sgyrsiau democrataidd am hyn a holodd pan y digwyddodd dirprwyon ar ganol y tymor ac nid yn y CCB. Yng nghyswllt y ffigurau presenoldeb, derbyniodd y Prif Swyddog Interim Masnachol y pwynt na chaiff ffigurau presenoldeb ar gyfer Aelodau Gweithredol eu cynnwys yn yr adroddiad a chadarnhaodd y byddai'r system

sy’n cael ei defnyddio’n awr yn dangos presenoldeb Aelodau ym mhob pwyllgor a chyhoeddir hynny mewn adroddiadau yn y dyfodol.

Ar ddefnydd dirprwyon, dywedodd Aelod fod hon yn broblem newydd a gallai o bosibl fod gwahanol Aelodau ym mhob Pwyllgor Craffu a holodd pryd a phwy wnaeth y penderfyniad.

Ailddywedodd y Prif Swyddog Interim Masnachol y caiff y gallu i ddefnyddio dirprwyon ei nodi yn y Cyfansoddiad a gytunwyd gan y Cyngor. Os oes unrhyw gwestiynau neu ddiwygiadau i’r Cwestiynau, gallai Aelodau godi’r mater drwy’r Gweithgor Cyfansoddiadol cyn ei gymeradwyo yn y Cyngor. Derbyniodd yr Aelod ymateb y Swyddog a dywedodd nad oedd pob Aelod yn rhan o’r Gweithgor Cyfansoddiadol a gofynnodd eto pwy wnaeth y penderfyniad.

Dywedodd Aelod arall y teimlai mai’r broblem gyda dirprwyon oedd na fyddai’r Aelodau hynny oedd yn dirprwyo o bosibl yn gyfarwydd gyda materion cyfredol y Pwyllgor Craffu hwnnw. Roedd rheoleiddwyr allanol yn y Pwyllgor Craffu Addysg a Dysgu a Gwasanaethau Cymunedol ac roedd yn pryderu efallai na fyddai Aelodau dirprwy yn gwerthfawrogi cymhlethdod rhai o’r materion.

Yng nghyswllt cysylltedd technoleg gwybodaeth, teimlai’r Aelod yn gryf y dylai uwch swyddogion sicrhau fod ganddynt gysylltedd rhyngrwyd da er mwyn medru cymryd rhan mewn cyfarfodydd. Teimlai fod hon yn broblem barhaus gyda rhai uwch swyddogion a bod angen ei datrys. Atebodd y Prif Swyddog Interim Masnachol na wyddai am unrhyw broblemau penodol gan gydweithwyr ond y byddai’n codi’r mater gyda’r Aelod y tu allan i’r cyfarfod.

Yng nghyswllt dirprwyon, dywedodd Aelod y dylai unrhyw bryderon gael eu cyfeirio at y Swyddog Monitro i gael cyngor.

Atebodd Aelod ei fod wedi siarad gyda’r Swyddog Monitro a ddywedodd y gellid gweithredu’r Cyfansoddiad i ganiatáu defnydd dirprwyon ond teimlai na chafodd hyn erioed ei wneud o’r blaen. Dywedodd ei fod wedi bod eisiau mynychu cyfarfodydd pwysig o’r Pwyllgor Craffu a heb fedru gwneud hynny. Roedd wedi gofyn am gyfarfodydd ar y cyd ond ni fyddai wedi medru pleidleisio yn y cyd-gyfarfodydd hynny. Teimlai ei bod yn bwysig bod cysondeb Aelodau yn y Pwyllgorau Craffu er mwyn medru cymryd rhan lawn a dilyn lan ar unrhyw faterion.

Cyfeiriodd Aelod at broblemau a gafodd yn flaenorol gyda thechnoleg gwybodaeth ond bod SRS wedi gwneud gwaith ar ei liniadur sy’n awr yn gweithio’n iawn.

Yng nghyswllt offer technoleg gwybodaeth a chysylltedd, dywedodd Aelod efallai y gallai swyddog o SRS fynychu cyfarfod yn y dyfodol i drin rhai o’r materion a holodd pryd y byddai gliniaduron yn cael eu diweddaru. Atebodd y Prif Swyddog Interim Masnachol fod y gliniaduron a roddir i Aelodau yr un fath â’r rhai a roddir i Swyddogion, mae’r cynllun buddsoddi yn mynd drwy’r

	broses ddemocrataidd ar hyn o bryd a chaiff ei dilyn ar yr un fanyleb ag oedd gan Swyddogion. Ar hyn o bryd mae'r ffocws ar Aelodau yn cael mynediad i'w gliniaduron a gall unrhyw fuddsoddiad sydd ei angen ar gyfer caledwedd gwahanol ei ystyried rywbryd yn y dyfodol. Mae cymorth arbennig gan SRS i Aelodau a defnyddid hyn ar gyfer y symud i weithio o bell. Roedd Swyddog wedi cysylltu ag Aelodau i ganfod os oedd materion penodol yr oedd Aelodau angen cymorth gyda nhw ac mae'n gweithio gyda'r Aelodau hynny a ofynnodd am gefnogaeth ychwanegol. Teimlai fod hwn yn ddull gwerthfawr i helpu cefnogi Aelodau a deall rhai o'r materion penodol y gallai SRS ganolbwyntio arnynt. Dywedodd y Cadeirydd efallai mai'r datrysiad fyddai cynnal sesiwn wybodaeth gyda'r SRS i esbonio rhai o'r problemau oedd gan Aelodau. Yng nghyswllt y pryderon am ddirprwyon mewn Cyfarfodydd Pwyllgor, dywedodd Aelod fod hyn o fewn y Cyfansoddiad. Dywedodd Aelod arall y credai ei fod yn dderbyniol i'w defnyddio os yw'r Cyfansoddiad yn caniatáu dirprwyon. Ar bwynt arall, canmolodd y Prif Swyddog Interim a'i thîm ar y ffordd y gwnaethant drin y newid i weithio o bell a'r problemau cysylltiedig. Diolchodd y Prif Swyddog Interim Masnachol i Aelodau am eu sylwadau caredig a dywedodd ei bod yn bwysig ceisio deall y problemau neilltuol gyda thechnoleg gwybodaeth a gafodd rhai Aelodau ac i weithio gyda SRS i ganfod datrysiad. Teimlai y byddai'r dull gweithredu hwn gyda thargedau yn rhoi canlyniadau cyflymach a byddai'n cysylltu ag Aelodau i dynnu sylw at unrhyw broblemau penodol ac yn gweithio gyda SRS i ddatrys y sefyllfa. Yng nghyswllt dirprwyon, eglurodd Aelod nad oedd yn erbyn y rheolau i ddefnyddio dirprwyon ond roedd etiquette yn y Cyngor lle dylai newidiadau gael eu gwneud yn y CCB ac nid hanner ffordd drwy'r flwyddyn. Dywedodd y bu llawer o drafodaethau dros y 3 blynedd ddiwethaf am Aelodau oedd eisiau mynychu pwyllgorau neilltuol ac efallai y gallai hynny ddigwydd yn awr. Dywedodd y Cadeirydd fod dwy brif broblem, un yn ymwneud â dirprwyon a'r llall oedd cysylltedd technoleg gwybodaeth ac awgrymodd gyfeirio defnydd dirprwyon i'r Gweithgor Cyfansoddiadol i egluro ac edrych ar yr egwyddorion. Dywedodd Aelodau nad oedd angen mynd i'r Gweithgor Cyfansoddiadol, byddai llythyr esboniad i Aelodau'r Pwyllgor yn ddigonol gan y teimlai mai penderfyniad gwleidyddol yw hyn. Teimlai Aelod arall nad penderfyniad gwleidyddol mo hyn gan fod y Cyfansoddiad eisoes yn caniatáu defnydd dirprwyon. Atebodd yr Aelod na chafodd hyn erioed ei ddefnyddio o'r blaen a gan roi'r agwedd wleidyddol o'r neilltu, teimlai ei bod yn addas gofyn am lythyr esboniad am y rhesymau dros ddefnyddio dirprwyon ar ganol tymor yn hytrach nag yn y CCB.

	Dywedodd Aelod arall yr ymgynghorwyd â'r Swyddog Monitro ac na chodwyd unrhyw broblemau, teimlai yntau hefyd nad penderfyniad gwleidyddol oedd hwn. Ategodd yr Aelod y dylai naill ai'r arweinyddiaeth wleidyddol neu'r Rheolwr Gyfarwyddwr anfon llythyr esboniad at Aelodau o'r Pwyllgor. Cynigiodd yr Aelod y dylid anfon llythyr esboniad at Aelodau'r Pwyllgor yn nodi'r rheswm pam y cafodd defnydd dirprwyon yng nghyfarfodydd y Pwyllgor ei ddechrau ar ganol y tymor ac nid yn y CCB. Eiliwyd y cynnig. CYTUNODD y Pwyllgor i argymell, yn amodol ar yr uchod, i dderbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1; sef argymell bod y Cyngor yn cymeradwyo Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

Item ID	4563
Item Title	Adroddiad Blynyddol Panel Cydnabyddiaeth Ariannol Cymru 2021/22
Summary	Rhoddwyd ystyriaeth i adroddiad y Pennaeth Datblygu Sefydliadol a gyflwynwyd i hysbysu Aelodau am y cynigion a gynhwysir yn adroddiad blynyddol Panel Cydnabyddiaeth Ariannol Cymru 2021/22. Ar wahoddiad y Cadeirydd, siaradodd y Rheolwr Datblygu Sefydliadol – Cyflogres, Iechyd a Diogelwch, am yr adroddiad a thynnu sylw at y prif bwyntiau ynddo. Holodd Aelod os yw cynrychiolwyr ar Silent Valley yn derbyn tâl ac os felly os oedd hynny'n cael ei ystyried yn Lwfans Cyfrifoldeb Arbennig. Cadarnhaodd y Rheolwr Datblygu Sefydliadol fod cynrychiolwyr yn derbyn tâl ac y byddai'n rhoi mwy o wybodaeth am hynny ar y ddalen weithredu. Mewn ymateb i gwestiwn am Aelod yn dal mwy nag un swydd uwch, eglurodd y Prif Swyddog Interim Masnachol na fedrai Aelod etholedig dderbyn tâl am fwy nag un swydd uwch o fewn yr Awdurdod. Dywedodd Aelod fod y Grŵp Annibynnol Lleiafrifol yn cynnwys pedwar Aelod a holodd os y byddai gan Arweinydd y Grŵp hwn hawl i gydnabyddiaeth ariannol a gofynnodd am eglurdeb am faint o Aelodau oedd angen ar gyfer grŵp gwleidyddol sy'n derbyn cydnabyddiaeth ariannol. Byddai'r Rheolwr Datblygu Sefydliadol yn ceisio eglurhad ar y mater hwn a byddai'n rhoi adborth i Aelodau drwy'r ddalen weithredu. Gofynnodd Aelod os yw Aelodau'r Cyngor ar Tai Calon yn cael cydnabyddiaeth ariannol ac os y rhoddir adroddiad ar unrhyw daliadau o'r fath. Dywedodd y Rheolwr Datblygu Sefydliadol fod hyn yn cyfeirio at y Rhestr o Ad-daliadau, taliadau ar gyfer cyrff allanol a bod y meini prawf ar gyfer adrodd taliadau ychwanegol a wneir i Aelodau yn benodol iawn ac y

	byddai'n gwirio ar y mater neilltuol hwn ac yn rhoi adroddiad yn ôl drwy'r ddalen weithredu. Yng nghyswllt Tai Calon, hysbysodd Aelod arall y Pwyllgor y cytunwyd tua 18 mis yn ôl y byddai Aelodau Cyngor ar Tai Calon yn derbyn tâl. Dywedwyd hefyd fod Aelodau Cyngor ar Silent Valley hefyd yn derbyn tâl. CYTUNODD y Pwyllgor i argymell i'r Cyngor i dderbyn yr adroddiad a chymeradwyo Opsiwn 1, sef cytuno ar y penderfyniadau a nodir yn Adroddiad Blynyddol Panel Cydnabyddiaeth Ariannol Cymru 2021/22 yn Atodiad 1.